

Raudun nuorisoseuran talo.

Raudun nuorisoseura 25-vuotias

Raudun nuorisoseura on täyttänyt 25 vuotta. Sillä on siis kuljettuna jo verrattain pitkä ja monivaiheinen elämäntaival. On syytä kiinnittää huomiota siihen työhön, jonka se on täällä rajaseudulla suorittanut.

Kun Raudun nuorisoseura perustettiin, ei ollut vielä nuorisoseura-ate Karjalassa erittäin tunnettu. Siellä täällä toimi yksityinen nuorisoseura. Kansan yleinen mielipide sen tuomitsi. Papisto useammassa paikassa oli sille nurjamielinen tuomiten sen turhaksi, joutavanpäiväiseksi kevytmielisyyden ja synnillisyyden ilmiöksi. Virkamiesluokka ja monin paikoin opettajistokin eleli siksi erillään kansasta, ettei se suvainnut ottaa itse selvää koko tästä uudesta ilmiöstä, vaan vastusti sitä aivan umpimähkään.

Kun nuorisoseura-aatteen ensi kipinät Rautuun sattuivat, oli maaperä täälläkin hyvin vähän muokattua. Kansakoulu oli tosin toiminut jo viisitoista vuotta, kylvänyt ensimmäisiä valon taimia ihmisten

mieliin. On myöskin tunnustettava, että Rautu on ollut siinä suhteessa onnellinen pitäjä, että sillä jo ennen kansakoulun perustamista oli valistusmielinen papisto, joka tavallista suuremmalla innolla huolehti seurakuntalaistensa henkisestä elämästä ja liittyi uskolliseksi kantajoukoksi kansakoululle. Näin voi kansakoululaitos sitten pontevasti toimia ja valmistaa työmiehiä uusille riennoille.

Raudun nuorisoseuran syntysanat on lausunut maisteri Starck. Hänen puheensa Raudun kansakoululla elokuun 12 p:nä 1891 sai mielet lämpenemään ja herätti innostusta. Puheen jälkeen heräsi keskustelua ja siinä kävi selville, että nuorisoseuran perustaminen Rautuun pidettiin mahdollisena. Useat sentään arvelivat, että seuran perustaminen on kyllä tarpeellinen, mutta jätetään se toiseen kertaan, että saadaan enemmän väkeä tilaisuuteen. Silloin lausui päättävät sanat maanviljelijä Samuli Valkonen. Hän sanoi: "Miksi sitä jätetään toiseen kertaan, kun se nytkin voidaan perustaa. Mikä pitkistyy, se mutkistuu." Näin oli Raudun nuorisoseuran syntysanat lausuttu. Seura päätettiin heti perustaa. Seuralle oli onneksi, että sen peräsiimeen joutui niin lämminsydäminen, innostunut ja nuorisoseura-aatteen läpitunkema mies kuin opettaja Aapo Nuora. Hänen uhrautuvan työnsä ansioksi on luettava se, että seura jo alusta alkaen saatiin pirteään toimintaan. Onneksi myöskin seuralle, että seurakunnan papisto ei ryhtynyt vastustamaan seuraa, vaan liittyi sen riveihin.

Kun tämän kirjoituksen loppuosassa luodaan tarkempi katsaus seuran toimintaan sen useampina toimivuosina, tulen tässä koskettelemaan ainoastaan yleispiirtein seuran toimintaa.

Seuran toiminta jo sen alkuaikoina oli verrattain pirteää. Iltamia hommattiin, ohjelmassa oli puheita, runoja, näytelmiä ja kuvaelmia. Uutta oli tämä kaikki paikkakuntalaisille. Iltamissa oli kohtalaisesti väkeä ja jäseniä liittyi silloisiin oloihin nähden hyvin runsaasti. Lau-luseura perustettiin mieliä virkistämään ja yhdistämään.

Kasvatustyölle on ymmärretty jo alusta alkaen antaa suurta merkitystä. Jo 1894 toimeenpani seura arpajaiset. Seuran johtohenkilöt ymmärsivät, että on kasvatettava seuralle nuoria työmiehiä, jotka ryhtyvät seuran aatteita innolla ajamaan. Sellaiseksi kasvatustalokseksi tunnustettiin Uudenkirjon kansanopisto. Arpajaistuloista päätti

seura osan antaa Uudenkir-
kon kansanopistolle. Jä-
lestäpäin on seura julista-
nut haettavaksi apurahoja
kansanopistossa käyntiä
varten. Tyytyväinen on
seura ollut niihin nuorukai-
siin, jotka sen avulla ovat
kansanopiston käyneet.
Useassa vuosikertomuk-
sessa seura lausuu tunnus-
tuksensa kansanopistolais-
ten työlle.

Seuran johtohenkilöt
ymmärsivät myöskin, että
nuorisolle on saatava hy-
vää kirjallisuutta, jonka
avulla nuoriso voi itseään
kasvattaa. Arpajaisvaroilla
perustettiin myöskin kir-
jasto. Jälkeenpäin on kirjastoja voimistettu. Myöskin lukutupaa yllä-
pidettiin ensi aikoina. Viime vuonna toimi seurassa lukurengas, jonka
pienempi joukko nuorisoseuran jäseniä muodosti.

Suurta hommaa antoi seuralle oman talon puuha. Iltamia pidettiin
eri kylissä yksityisten taloissa. Ymmärtää hyvin, kuinka paljon han-
kaluutta siitä syntyi on sanomattakin selvää. Seuran omat varat oli-
vat vähäisiä, mutta seura luotti muutamien varakkaimpien henkilöi-
den apuun. Eikä seura siinä erehtynytäkään. Lämminsydämminen ja
monella tavalla rautulaisille hyvää sydäntään osoittanut valtioneuvos
A. Engman antoi seuralle korottoman lainan. Niin pääsi seura 1900
omaan taloon. Se antoi uutta virikettä seurantyölle. Iltamat voitiin
järjestää entistä monipuolisemmiksi ja arvokkaammiksi. 1905 taloa
laajennettiin rakentamalla siipirakennus, jossa on nykyinen näyttä-
mö. 1914 tehtiin suuria muutoksia seuran talossa, kuten järempänä
olevasta selostuksesta käy selville. Tässä työssä auttoi seuraa lainalla

Opettaja Aapo Nuora.

Opettaja J. P. Kokko.

kauppias Juho Kerminen osoittaen harrastustaan nuorison pyrkimyksiä kohtaan. Nyt on seuran talo mukava ja miellyttävä koti nuorisolle, jossa Raudun edistysmielinen nuoriso hyvin viihtyy.

Raudun nuorisoseuran viimeaikaisesta toiminnasta kerroin muutamain piirtein.

Seuran jäsenluku ei ole erittäin suuri. Mutta syynä ei ole se, että jäseniksi haluavista olisi puute. Mutta seura ei ole pitänyt tärkeänä haalia suuria joukkoja jäseniksi. Se on pitänyt tärkeämpänä että ne, jotka liittyvät jäseniksi, ovat todellakin nuorisoseura-aatteeseen in-

nostuneita ja jotka tulevat seuraan kasvaakseen ja kehittyäkseen. Pääpaino on toiminnassa pantu perheiltamille. Niitä on - paitsi kesäkuukausina - pidetty 2 kertaa kuukaudessa.

Kullekin perheiltamalle on valittu kaksi emäntää ja kaksi isäntää. Nämä huolehtivat illan ohjelmasta. Ohjelmassa on ollut puheita, esitelmiä, keskustelukysymyksiä, runoja, kertomuksia, näytelmiä, kuvaelmia ja laulua. Tanssia ei ole koskaan ollut perheiltamien ohjelmassa, mutta kyllä leikkejä. Väkeä on ollut oikein runsaasti, usein miltei jokainen jäsen. Mieliala on ollut innostunut ja toverillinen. On ollut tapana, että perheiltamiin ei saa kukaan tyttönen tulla, ellei hänellä ole käsityö mukana. Ja näin käsitöitä tehden ovat naisjäsenet kuunnelleet ohjelman suoritusta. Myöskin on suunniteltu samanlaisia järjestystä miehille, mutta työkalujen saaminen tekee haittaa. Perheiltamissa on myös luettu seuran lehti "Tähtönen". Nämä perheiltamat, kun niissä miltei aina on ollut uudet ohjelman suorittajat, ovat olleet omiansa opettamaan nuorisoa seuratoimintaan. Pienissä

näytelmäkappaleissa ovat he oppineet näyttämöllä liikkumaan. Tällä tavalla kasvaa ohjelman suorittajia yleisiin iltamiin.

Sisäisestä toiminnasta voi vielä mainita lauluseuran ja voimisteluseuran harjoitukset sekä retkeilyt. Kotiseutututkimusta on koetettu edistää kehottamalla jäseniä kokoilemaan kansantaruja, sananlaskuja, merkitsemään muistiin hää-, pito-, maanviljelys-, karjanhoito-, metsästys- ja kalastustapoja. Näitä selostuksiaan ovat jäsenet sitten lukeneet perheiltamissa.

Seuran jäsenistä on suuri osa maataviljelevää väestöä. Senpä tähden onkin seura koettanut pitää vireillä ja elvyttää heissä maahenkeä. Etenkin puheissa ja esitelmissä ja oman sanomalehden kirjoituksissa on koetettu tätä tehtävää alleviivata.

Yleiset illamat ovat saaneet runsasta kannatusta osakseen. Iltoimien ohjelma on sisältänyt puheita, runoja, laulua ja näytelmiä. Tanssia on ollut ainoastaan pieni osa iltaman ajasta. Illamat ovat tavallisesti loppuneet klo 11 illalla, paitsi silloin kun laajempi näytelmä on vienyt aikaa pitemmältä. Ilahduttavana puolena on vielä mainittava, että yleisön käytös on ollut harvinaisen siivoa, vaikkapa yleisöä on ollut usein talo aivan täpiten täynnä. Ei ole tapahtunut rähinöitä eikä tappeluita. Tämä kaikki on vaikuttanut, että illamat ovat muodostuneet virkistäviksi tilaisuuksiksi.

Mitä vanhempaan väkeen tulee, niin on sitä ollut nuorisoseuran järjestämissä suuremmissa juhlissa. Yleensä täytyy sanoa, että he ovat suopein silmin seuranneet nuorisoseuran toimintaa ja sallineet lastensa ottaa osaa sen toimintaan. Papisto on auttanut seuran toimintaa käyden auliisti puhumassa seuran iltamissa. Mitä muihin säätyläisiin tulee, voi sanoa ettei nuorisoseura-aate ole erikoisemmin heitä innostanut. Nykyiset rikkiäiset puolueolot eivät ole päässeet seuran toimintaan vaikeuttamaan. Olkoon toimihenkilöille tunnustukseksi sanottu, että he ovat onnistuneet säilyttämään nuorisoseuran puoluetemmellyksen ulkopuolella toverillisen yhteistyön vainiona.

Seura on myöskin koettanut voimiensa mukaan tukea monia hyviä harrastuksia. Köyhien kansakoululasten hyväksi se on perustanut vaatetusapurahaston. Se on luovuttanut talonsa niin miesten kuin naisten käsityökursseille kustantaen puolestaan vielä polttopuut ja

Nuorisoseuran nykyinen johtokunta.

valon. Ymmärtää hyvin, että se on ollut seuralle melkoinen uhraus, kun eräittenkin kurssien aikana seura sai olla pitempiä aikoja iltamia pitämättä juuri sellaisena aikana, jolloin parhaimmat tulot saadaan. Naapuriseuroille on seura pitänyt iltamia avustaan siten iltamatuloilla heidän pyrkimyksiään. Maamiesseura, Marttayhdistys ja Hevosystäväin seura ovat saaneet vapaasti pitää juhliaan nuorisoseuran talolla.

Varmaa on, että nuorisoseuran työ ei ole hukkaan mennyt. Sen riveistä on noussut miehiä, jotka nykyistä Rautua johtavat. Nuorison sivistystaso on kohonnut. Sanotaan, että nuoriso täällä, kuten kaikkialla on nykyisin rauhattomampaa kuin noin 10 vuotta sitten. Se on totta. Mutta missäpä niin ei olisi? Ajantuulet ovat hermostuneisuuden henkeä puhaltaneet nuorison poveen. Seurammekin koettaa voimiensa mukaan kylvää nuorisoon henkistä kirkkautta ja hyvien tunnelmien rauhaa.

25-vuotisella taipaleella on seuralla ollut monta uutteraa työmiestä. Opettaja Aapo Nuora, maanviljelijät Matti Pennanen, Heikki Ihalainen, Samuli Valkonen ja opettaja J. P. Kokko. Siinä ovat seuran

me uskollisimmat ja innokkaimmat ystävät. Matti Pennanen ja Heikki Ihalainen uinuvat jo alla vihreän kunnaan. Sinne tuntemattomiin maailmoihin lähetämme teille sydämemme pohjasta kiitolliset tervehdykset. Rakkaudella teitä muistellemme. Ja te elossa olette.

Nähkää työnne tulos nuorison valkeina tekoina. Antakoon tietoisuus seutumme kohoamisesta teille tyydytyksen tunnetta.

Nuoremasta työpolvesta mainittakoon Aini Kärkelä, Sofia Pennanen, Väinö Kerminen y.m.

Kunniajäsenekseen on seura kutsunut: valtioneuvoksetar ja valtioneuvos Engmannin, valtioneuvos A. Fockin, neiti Fockin, rouva ja herra Nuoran, rouva ja herra Sidorofin, urkuri J. Kososen ja opettaja J. P. Kokon.

Uskomme, että tämä 25-vuotias nuorukainen nyt nuoruuden parhaimmilla voimilla tulee eespäin ponnistamaan. Paljon valoa ja lämpöä se Raudun nuorison poveen kylväköön.

*

Selostelen tässä seuran toimintaa tarkemmin eri vuosina.